

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ ВАШАХАР КОМИТЕТЛАРИ,
МЕХНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ОБЛАСТЬ ВА ШАХАР СОВЕТЛАРИНИНГ ОРГАНИ

7-йил чиқиши
№ 163 (1683)
17
АВГУСТ
ЧОРШАНБА
1960 ЙИЛ
БАҲОСИ
20 ТИЙИН.

„Совет Иттифоқи Улуғ Ватан уруши тарихи“нинг биринчи томи

КПСС Марказий Комитетининг қарорига мувофиқ нашр этилаётган олти томлик «Совет Иттифоқининг 1941—1945 йиллардаги Улуғ Ватан уруши тарихи»нинг биринчи томи босмадан чиқди ва обуначиларга юборилмоқда.

Биринчи том «Империалистик давлатлар томонидан урушнинг тайёровиши ва бошланиши» масаласига бағишланган. Кириш қисмида Улуғ Ватан урушига ва иккинчи жаҳон урушига характеристика беришган. Совет Иттифоқи ғалабасининг дучи тақдирини урушнинг муқаддаслиги, аҳолининг кўрсатилган, Томда урушдан олдинги йиллар ва иккинчи жаҳон урушининг дастлабки давридаги

сиёсий, иқтисодий, ҳарбий ва дипломатик тарихнинг воқеалари муфассал ёритилган.

Томда уч қисм бор. «СССР ва капиталистик дунё иккинчи жаҳон уруши арасида», «СССР ва капиталистик дунё иккинчи жаҳон урушининг дастлабки даврида», «Фашистлар Германияси томонидан СССРга ҳужум тайёровиши, Совет Иттифоқи муқаддаслиги аҳоли». Ҳар бир қисм бобларга бўлинган.

Материалларни ишлаб чиқишда ва ёзишда мутахассисларнинг кенг доираси — тарихчилар, эконоmistлар, партия, давлат, ҳарбий ва жамоат арбоблари иштирок

эти. Томда Совет Иттифоқи ва халқ демократияси мамлакатларининг архивларидаги ҳужжатлардан, СССР да ва чет элларда нашр этилган жуда кўп адабиётдан фойдаланилди, кўпгина иллюстрация ва карталар, энг муҳим саналар, номлар, географик номларнинг кўрсаткичлари бор.

«Совет Иттифоқининг 1941—1945 йиллардаги Улуғ Ватан уруши тарихи»га обунча ҳеч чекланмасдан «Книготорг», матбуот кооперацияси китоб магазинларида, шунингдек «Военная книга» магазинларида қабул қилинади. Биринчи томининг баҳоси 30 сўм, олти томининг баҳоси 180 сўм.

МАШИНА ТЕРИМИГА ШАЙЛАНИНГ!

Улуғвор етти йилдининг иккинчи йилида она-Ватанга 500 минг тонна «оқ олтин» етказиб бериш учун қаҳрамонона курашган областимиз пахтакорлари бу йил ўтган йилдагига қараганда икки баравар кўп — яъни 140-150 минг тонна пахтани машинада териб олишга аҳд қилганлар. Бу — жуда катта, масъулиятли, лекин бажарилиши реал бўлган шарафли мажбуриятдир.

Ўрток Н. С. Хрущев пахтакорларнинг Бутуниттифок кенгашида сўзлаган нутқида пахта йиғим-теримини механизациялаш эндиликда пахтачиликдаги ишларни комплекс механизациялаш учун курашнинг энг муҳим звеноси эканлигини алоҳида ўқитиб ўтган эди. Ўтган йили теримни механизациялашда жиддий бурилиш ясалди. Областимиз колхоз ва совхозлари, шонли механизаторларимиз машинада 70 минг тоннадан ортиқ пахта териб, ўз мажбуриятларини ошириб адо этдилар.

«Малик» тажриба хўжалиги ҳосилнинг 75 процентини, «Ўзбекистон ССР беш йиллиги» совхозини 49 процентини машинада териб олди. 1-«Боевут», 3-«Боевут» совхозлари, Янгийўл районидagi Киров номили, Ўрта Чирчиқ районидagi «Северный маяк» колхозлари ва бошқа бир қатор хўжаликлари машинада пахта териш мажбуриятини шараф билан бажардилар. Кўпгина механик-ҳайдовчилар мавсумда 100-200 тоннадан ва ундан ошириб пахта териб, машиналардан гўт унумли фойдаландилар. Машхўр механизатор Турсуной Охунваннинг довури бутун мамлакатга ёйилди.

Областимиз хотин-қизлари орасида Турсуной Охунвандан ўрнак олиб, пахта териш машинасида ва бошқа машиналарда ишлаш санъатини эгаллашга бўлган ҳаракат оммавий тарз олди. Турсунойнинг изидан бориб, механизацияни ўрганиш иштиғи билан тўлиб-тошган хотин-қизлар ҳозир колхоз ва совхозларимизда оз эмас. Бу ҳаракат ва ташаббус пахтани машинада териш, қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқаришнинг ҳамма тармоқларини комплекс механизациялаш соҳасида олган мажбуриятларнинг ҳеч сўзсиз бажарилишида жуда катта аҳамиятга эгадир.

Шуни домом эсда тутиш керакки, машина теримида ишнинг муваффақиятини механик-ҳайдовчилар, пахта далалари ва техниканинг маъмурият намунаси таъйинлаб қўйилиши ҳал қилади. Ўтган йили кўпчилик колхоз ва совхозларда машина теримига ва уни ташкил этишга ёмон тайёргарлик кўрилганлиги туфайли машинларнинг меҳнат унумдорлиги ва иш сифати паст бўлди. Бу йил бутунроқ хато ва камчиликлар мутлақо қаторлашмаслиги, терим ишларини кенг равишда механизациялашга ўтишда ҳар бир колхоз ва совхоз, ҳар бир район узилик кесил аўр қадам қўйиши керак. Чунки, КПСС Марказий Комитетининг декабрь Пленумида ўқувчиларни, студентларни ва солдатларни пахта териш ишларига жалб қилишдан шу йилнинг ўзиданёз воз кечамиз, деб сўз берганимиз. Илгари ўқувчилар, студентлар ва солдатлар терган мидордаги пахтани бу йил машиналар териди.

Ўтган йилдагига қараганда юқимиз икки баравар кўп экан, областимизда бу йил камиди 140-150 минг тонна пахта механизация воситаси билан терилар экан, бу муҳим кампанияга тайёргарлик қандай? Оқинг эътироф этиш керакки, терим мавсуми яқинлашиб келаётганлигига қарамай област колхоз ва совхозларида машина теримига тайёргарлик мутлақо қониқарсиз бормоқда. 10 августгача 1791 та пахта териш машинасида фақат 867 таси тайёрланган, ҳоло, Қадрларнинг тайёрлаш соҳасидаги аҳ-

Зиммага олган юксак социалистик мажбуриятни бажариш учун мусобақадор андижонлик пахтакорлар аниқлаган камчиликларни тезда тугатайлик, ғўзага ишлов беришни пахта очилгунча қизгин давом эттирайлик!

Оржоникидзе районидagi «Қизил Ўзбекистон» колхозининг ўрток Абдурахмон Йўлдошев бошлиқ бригадаси 85 гектар ернинг ҳар гектаридан 45 центнердан пахта топириш учун курашмоқда. Ғўза парварishi сифатли ўтказилиб, мўл ҳосил тўпланаётган. Ҳозир ҳар туп ғўзада 12—15 тадан кўсак бор. Суратда: Жалилов ўртоқлар чеканкадан чиқарилган ғўзаларни қўздан кечирмоқдалар.

В. Салов фотоси.

Ўрта Чирчиқда ҳамон хотиржамлик

Район даладарини айланishiга қилишдан олдин, бизга Тошкент области партия комитети бюросининг қарорини еслатишди. Бу қарорда ғўза парварishiни бўшаштириб юборганлиги учун Ўрта Чирчиқ райони қаттиқ тайин қилинган, барча ишчи кучлари ва техника воситаларини сафарбар этиб, аҳолини ахшилаб олиш тўғрисида кўрсатма берилган экан.

Ушундай қилиб, бу ерда қандай ўзгариш бўлди? Баъзибир ишлар қилинибди. Жумладан далада меҳнат қилувчи колхозчиларнинг сони кўпайган, қишлоқ хўжалик зараркушчиларига қарши кураш тадбирлари амалга оширилган. Лекин афсуски даладарини айлаиш, хўжаликлар, бригадалардаги аҳоли билан танишар эканмиз, ҳали ҳам хотиржамлик давом этаётганлигини, ҳали ҳам ғўза парварishi чинакамга кучайтириб юборилмаганлигини кўрдик.

«Ленин йўли» колхозини мисолга олайлик. Колхознинг ўрток Мирзаев бошлиқ бригадаси даласида. Бу ерда биронта карта йўқки, бегона ўтдан тозалал қўйилган бўлсин. Сўғориш гўт масъулиятсизлик билан ўтказилмоқда. Бир хил карталардаги

ғўзалар сувсизликдан ҳосил тугинча бўлиб, бир ишни икки иш қилишибди. Ғўза қатор орадаридagi ўтларни илдириш билан юлиб ташлаш ўрнига ўриб олишибди. Сув қўйилганда кейин бу ўтлар яна туркираб ўсиб чиқибди. Ҳозир бу ўтларнинг бўйи ғўзадан ҳам ўсиб кетган!

Буларнинг ҳаммаси контролсизликнинг оқибатидир. Колхоз раҳбарлари, бригадирлар ишчи кучлари ва техника етишмайд дебшади. Лекин даладарини айланishi, бекор турган тракторларни, кишиларни унвратасиз. Юқоридagi камчиликлар шунинг кўрсаткичи, район раҳбарлари танқиддан ҳалигача тегишли ҳулоса чиқариб олмадилар. Аҳоли шу зайдда давом этса бу йил ҳам ғўза парварishi планини бажармасдан қолиши мумкин.

К. КАРИМОВ,
Олтинқўл район ижроия комитетининг раиси.

А. ГУСЕВА,
Андижон област хўжалик бошқармасининг агроном-энтимологи.

М. ИШАЕВ,
«Андижанская правда» газетасининг мухбири.

Оржоникидзе номили колхоз раҳ-

барлари ғўзани ўтдан тозалашмоқчи бўлиб, бир ишни икки иш қилишибди. Ғўза қатор орадаридagi ўтларни илдириш билан юлиб ташлаш ўрнига ўриб олишибди. Сув қўйилганда кейин бу ўтлар яна туркираб ўсиб чиқибди. Ҳозир бу ўтларнинг бўйи ғўзадан ҳам ўсиб кетган!

Буларнинг ҳаммаси контролсизликнинг оқибатидир. Колхоз раҳбарлари, бригадирлар ишчи кучлари ва техника етишмайд дебшади. Лекин даладарини айланishi, бекор турган тракторларни, кишиларни унвратасиз. Юқоридagi камчиликлар шунинг кўрсаткичи, район раҳбарлари танқиддан ҳалигача тегишли ҳулоса чиқариб олмадилар. Аҳоли шу зайдда давом этса бу йил ҳам ғўза парварishi планини бажармасдан қолиши мумкин.

К. КАРИМОВ,
Олтинқўл район ижроия комитетининг раиси.

А. ГУСЕВА,
Андижон област хўжалик бошқармасининг агроном-энтимологи.

М. ИШАЕВ,
«Андижанская правда» газетасининг мухбири.

МЕХНАТ ЗАВҚИНИ СУРАЕТГАНЛАР

...3ўр шижоат билан чўшим тиз чўктираётган қаҳрамон Ғанишер Юнусов билан бир неча йиллардан бери беллашиб келаётган — Пискент районидagi Тельман номили колхозининг Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Ҳакимовлов Қодиров бошлиқ коммунистик меҳнат бригадаси даладарига бўлган киши унинг чинакам полвон эканлигига тан беради.

Мана, биз колхоз қишлоғи марказидан ўтиб, бригада даласи ўртасида қад кўтарган салобатли шийпон томон йўл олдик. Икки томонига шипалоқ баргли тут дарахлари ўтказилган йўлдан бора эканмиз, кўз ўнгимизда мовий деңизини эслатувчи кенг пахтазор намоён бўлди.

Далада ижодий меҳнат авжда. Бу ерда 750 тонна «оқ олтин»нинг тақдирини ҳал қилишмоқда! Ахир, бригада аъзолари 100 гектар пахта майдонининг ҳар гектаридан 75 центнердан ҳосил топиришга бел боғлангандир!

«Хорманглар! — мурожаат қилдик шийпонга яқинлашар эканмиз, йўлнинг гарб томонидagi пайкалда бўлиқ ғўзаларни чеканка қилаётган колхозчиларга қараб. — Саломат бўлинглар! — жавоб қайтаришди улар.

Ғўзани чеканка қилаётган қизлар нихоятда чаққон ҳаракат қилардилар. Улар ғўзанинг теласинингизга асос, балки ён шохларини ҳам чеканка қилиб борадилар. Булар орасида, айниқса, Ҳамро Ҳожиқулов, Моҳира Боқиева, Маҳбуба Йўлдошева ва Раҳима Ҳакимовалар энгил ҳаракат қилиб, чеканкани сифатли бажармоқдалар.

Ғўза туларидagi кўсаклар сони билан уруш эгилмоқчи бўлган эдик ҳамки, шийпон томондан Ҳаким аканинг биз томон йўл олганлигига кўзимиз тушиб қолди.

Дондор пахтакор билан самимий сўрашган, ғўза туларидagi кўсакларини санашга киришдик: ўнта, ўн тўртта, ўн бешта... кўсакка айланган тулар гуллар, гулга айлантилган шоналарнинг сон-саногини йўқ.

Ҳозир тўпланган ҳосил билан олган мажбуриятни бажариб бўлмайди, — бизни култивация ўтказилаётган пайкал томон бошлар экан, дерди Ҳаким ака. — Мажбу-

риятга яраша ҳосил йиғмоқ учун август ойида фидокорлик билан меҳнат қилиш талаб этилади. Култивация чуқур ўтказилса ва бу иш терим бошлангунча қадар мунтазам суратда давом эттирилса, ғўзанинг томирига-томир, демек ҳосилга-ҳосил қўшилиди.

Шийпондан ўтдик. Ҳар икки университетчи кўзга барада ташланди. Бригадир яна сўзиди давом этди:

— Қўндалангига култивация қилаётган университетчи Жалил Исаев бригадамизда кўп йиллардан бери хизмат қилади ва ўз ҳалол меҳнати билан мўл ҳосил етиштиришга баракали ҳисса қўшиб келмоқда. Ғўзани узунасига култивация қилаётган Ҳайдарали Мамадалиев ҳам ундан қўшилимайди.

Ҳар икки механизатор ўтказаятган култивация сифатини синчилаб кузатар эканмиз, ҳақиқатан ҳам уларнинг ўз касбларининг устаси, моҳир механизатор эканлигига яна бир марта ишонч ҳосил қилдик.

Сувчилар ишидан ҳам мамнун бўлдик. Саттор Абдиев, Абдулмон Сатторовлар сингари сувчилар ғўзани талабига қараб сўғориш билан бирга, сувнинг ағатлардан бир меёрда жидиратиб оқилишига алоҳида эътибор бермоқдалар.

Шу кунларда бригада аъзоларининг бутун диққат-эътибори ғўзани машина теримида мослаб парварishi қилишга қаратилган. Ҳосил мўл-кўл бўлишига қарамай, ғўза туларининг бўйи 70—80 сантиметрдан ошмайди. Барча майдонларда етиштирилган ҳосил асосан машина билан териб олинади. Биргина Жалил Исаевнинг ўзи ХБС — 1,2 машинаси билан мавсумда 260 тонна «оқ олтин» териб бериш ниятида.

— Пахтани машинада териш, — деди бригада бошлиғи, — кузги шудорини барвақт ўтказишнинг асосий омилдир. Бунинг учун аса пахтани арта пишириш лозим. Бунда ғўзани оқилантириш катта аҳамиятга эгадир. Шу кеча-кундузда ҳар гектар ғўзамизни 250—300 килограммдан фосфор ва маҳаллий ўғит арашмаси билан оқилантираётганлигимизнинг босиш ҳам шунда.

Манид САМАДОВ.

А. И. МИКОЯН АРАБ МАМЛАКАТЛАРИ ИТТИФОҚИНИНГ БОШ СЕКРЕТАРИ М. ХАСУНИН ҚАБУЛ ҚИЛДИ

СССР Министрлар Совети Раисининг биринчи ўринбосари А. И. Микоян 15 августда Араб мамлакатлари иттифоқининг бош секретари Муҳаммад Абдил Халик Хасунини қабул қилди. Хасун чет эллар билан дўстлик ва маданий алоқа совет жамиятлари соҳаси ва СССР Министрлар Советининг чет эллар билан

маданий алоқа давлат комитетининг тақлифига мувофиқ СССР да меҳмон бўлиб турибди.

Қабул вақтида дўстона суҳбат бўлди. Бу суҳбатда чет эллар билан дўстлик ва маданий алоқа совет жамиятлари соҳаси президиуми раисининг ўринбосари Е. В. Иванов қатнашди. (ТАСС).

СОВЕТ-АРАБ ҲАМКОРЛИГИ

15 августда Москвада СССР ва Бирлашган Араб Республикаси ҳукумат делегациялари ўртасида навбат қўрилганда ҳамкорлик масаласида музокаралар бошланди.

Бирлашган Араб Республикаси делегациясига Бирлашган Араб Республикаси Миср районининг жамоат ишлари министри Муса Арафа, СССР делегациясига СССР Министрлар Советининг таъин этилган алоқалар Давлат комитети раисининг биринчи ўринбосари И. В. Архипов бошчилик қилмоқда.

Биринчи ялпи мажлисда битим лойиҳасининг асосий принциплари муҳокама қилинди. Музокаралар ҳар иккала томоннинг тўла ҳамжиҳатлиги билан дўстона вазиятда ўтмоқда. (ТАСС).

ва Бирлашган Араб Республикаси билан Асуан тўғонининг иккинчи қилиш тўғрисида битим тузиш

СССР делегациясига Бирлашган Араб Республикаси Миср районининг жамоат ишлари министри Муса Арафа, СССР делегациясига СССР Министрлар Советининг таъин этилган алоқалар Давлат комитети раисининг биринчи ўринбосари И. В. Архипов бошчилик қилмоқда.

Биринчи ялпи мажлисда битим лойиҳасининг асосий принциплари муҳокама қилинди. Музокаралар ҳар иккала томоннинг тўла ҳамжиҳатлиги билан дўстона вазиятда ўтмоқда. (ТАСС).

Районларнинг номи	Мажбуриятнинг бажарилиши	Районларнинг номи	Мажбуриятнинг бажарилиши
Юқори Чирчиқ	61,2	Бўка	21,0
Куйи Чирчиқ	48,4	Оржоникидзе	18,6
Янгир шаҳри	39,5	Бўстонлиқ	18,5
Ўрта Чирчиқ	38,1	Гулистон	18,4
Оққўрғон	30,6	Пискент	18,2
Бекобод	29,1	Калинин	8,1
Янгийўл	25,8	Олмалиқ шаҳри	4,3
Сирдарё	25,7		
Охангарон шаҳри	24,1		
Чиноз	23,0	Област бўйича	28,3

КПСС МК ИЮЛЬ
ПЛЕНУМИ ҚАРОРЛАРИ
АМАЛДА

„ТОШКЕНТ
ҲАҚИҚАТИ“
3-БЕТ, 17 АВГУСТ, 1960 ЙИЛ.

